

Ana Jerković, prof. psih.

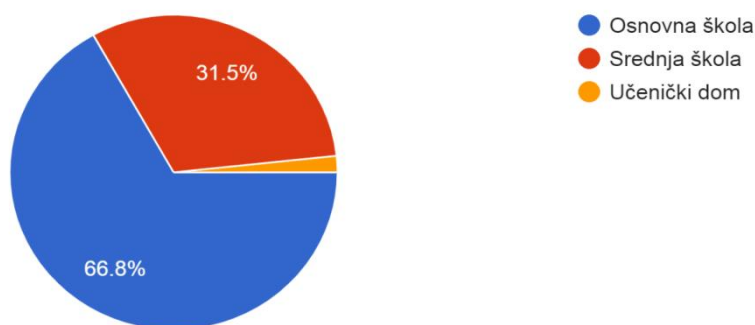
Ela Kovačić, dipl. iur.

Obilježja rada administrativnog osoblja u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima

Od 22. do 24.3. 2023 godine Udruga tajnika i računovođa u školstvu (**UTIRUŠ**) organizirala je provedbu *online*-ankete u kojoj se odazvalo ukupno 1125 tajnika, voditelja računovodstva, računovodstvenih referenata, administratora i ostalog administrativnog osoblja u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima u Hrvatskoj. Upitnik je kreiran sa svrhom da procijeni stanje i obilježja rada na ovim radnim mjestima. Odnosno, rezultati ankete poslužiti će za argumentirano traženje donošenje novog Pravilnika o djelokrugu rada tajnika i računovođa i ostalog administrativnog osoblja u školstvu.

U istraživanju je sudjelovalo 66.8% djelatnika osnovnih škola, 31.5% djelatnika srednjih škola i 1.7% djelatnika učeničkih domova (Slika 1).

Slika 1 Prikaz sudionika istraživanja (N=1125)

Većina sudionika istraživanja zaposlena je na radnom mjestu tajnika osnovne (36%) i srednje škole (15.1%), zatim voditelja računovodstva osnovne škole (24.6 %) i srednje škole (11.5%). Nadalje, sudjelovalo je i 0.4% administratora i 3.5% računovodstvenih referenata u osnovnim školama, te 2.7% administratora i 2.7% računovodstvenih referenata u srednjim školama. Od ostalih administrativnih radnih mjesta sudjelovalo je 3.8% ispitanika (Tablica 1).

Tablica 1 Prikaz broja (%) sudionika istraživanja (N=1125)

	TAJNIK	VODITELJ R.	ADMINISTRATOR	REFERENT	OSTALO
OSNOVNA ŠKOLA	36%	24.6%	0.4%	3.5%	2.9%
SREDNJA ŠKOLA	15.1%	11.5%	2.7%	2.7%	0.4%
UČENIČKI DOM	0.7%	0.3%	0	0.01%	0.5%

Zaposlenici su većinom ženskog spola (90.4% žena i 9.6% muškaraca) prosječne dobi ($M \pm sd$) 44.27 ± 14.65 godine i prosječnog staža od 17.86 ± 11.84 godine. Većina ispitanih radi puno radno vrijeme (95.6%), a jedan manji dio je zaposleno na nepuno (4.4%). Uzorak sudionika istraživanja obuhvaća zaposlenike osnovnih, srednjih škola i učeničkih domova iz svih županija u Republici Hrvatskoj. Najviše njih je iz Grada Zagreba (14.7%), Primorsko-goranske (8.8%) i Osječko-baranjske (8.4%) županije.

OSNOVNA ŠKOLA

Ukupno 751 administrativno tehnički zaposlenik u osnovnim školama sudjelovalo je u anketi. Od toga je **53.5 % tajnika, 36.7% voditelja računovodstva, 0.53% administratora, 5.19% računovodstvenih referenata i 3.86% ostalih radnih mjesta**. Prosječna dob zaposlenika u osnovnim školama je 44.21 ± 22.99 godina, a prosjeka staža je 17.28 ± 12.38 godina. Većina sudionika su osobe ženskog spola (89.74%), a manji dio muškog spola (10.11%).

Stručna sprema tajnika (70.85%) i voditelja računovodstva (53.01) u osnovnim školama je većinom visoka stručna sprema, dok je administratora (75.0%) i referenata (41.02%) većinom srednja stručna sprema (Tablica 2). Radno vrijeme većine zaposlenika je puno radno vrijeme (od 75 % do 97.43% sudionika).

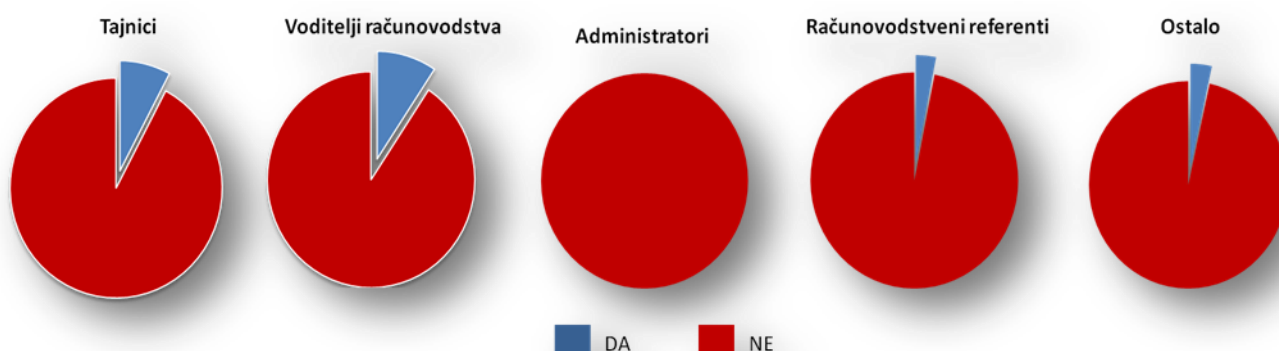
Tablica 2 Prikaz odgovora na pitanja u anketi obzirom na radno mjesto u osnovnoj školi (N=751)

Osnovna škola (%)		TAJNIK	VODITELJ	ADMINISTRATOR	REFERENT	OSTALO
N (751)		53.5	36.7	0.53	5.19	3.86
Stručna sprema	VSS	70.85	53.01	0	30.76	41.37
	VŠS	26.61	18.73	25.0	28.20	41.37
	SSS	2.23	28.25	75.0	41.02	17.24
Radno vrijeme	Puno	95.27	94.28	75.0	97.43	89.65
	Nepuno	4.72	5.71	25.0	2.56	10.34
Radite li prekovremeno?	Da	29.06	40.63	0	25.64	48.27
	Ne	23.38	11.74	0	23.07	3.44
	Ponekad	48.0	47.61	100	51.28	48.27
Je li Vam plaćen prekovremeni rad? (Slika 2)	Da	7.76	8.57	0	3.13	3.44
	Ne	92.24	83.17	100	96.87	96.55

Ima li škola vlastita sredstva?	Da	63.43	70.47	100	74.35	62.06
	Ne	36.56	29.52	0	25.64	37.93
Postoji li način da Vam se isplati rad mimo sredstava iz COP-a?	Da	26.61	27.30	25.0	30.76	27.58
	Ne	73.38	72.69	75.0	69.23	72.41
Plaćaju li se prekovremeni sati nastavnom osoblju u Vašoj školi?	Da	93.53	95.55	75.0	94.87	82.75
	Ne	6.46	4.44	25.0	5.12	17.24
Imate li planirana novčana sredstva za odlazak na edukaciju?	Da	62.18	74.28	75.0	71.79	51.72
	Ne	37.81	25.17	25.0	28.20	48.27
Kad ste na bolovanju - imate li zamjenu ?	Da	17.66	11.74	0	25.64	6.89
	Ne	82.34	88.26	100	74.36	93.11
Imate li mogućnost koristiti godišnji odjednom?	Da	20.39	6.03	0	10.25	3.44
	Ne	79.61	93.97	100	89.75	96.56
Smeta li Vam da za vrijeme nenastavnih dana nastavno osoblje ne mora dolaziti na posao?	Da	77.36	70.47	100	71.79	62.06
	Ne	14.92	19.36	0	23.07	24.13
	Nemamo takvu sit.	3.26	3.17	0	0	6.89
Poslove koji proizlaze iz okvira navedenih pravilnika potrebno je mijenjati ?	Da	86.56	84.44	100	84.16	89.65
	Ne	9.20	8.57	0	10.25	3.44

Na pitanje radite li prekovremeno većina tajnika (48.0%), voditelja računovodstva (47.61%), administratora (100%), referenata (51.28%), te onih zaposlenika na ostalim radnim mjestima (48.27%) odgovara *ponekad*. **Osim toga, prema iskazima prekovremeni rad većini zaposlenih nije plaćen (Slika 2; od 83.17% do 100% ispitanih).** Prema iskazima sudionika istraživanja većina škola ima vlastita sredstva, ali u većini slučajeva nema načina da im se isplati plaća za prekovremeni rad mimo sredstava iz COP-a. U slučaju da su osigurana sredstva iz nekog drugog izvora (svega nekoliko škola) to je uglavnom osigurano od strane osnivača ili vlastitih sredstava.

Slika 2 Prikaz rezultata koji se odnose na pitanje *Je li Vam plaćen prekovremeni rad?*

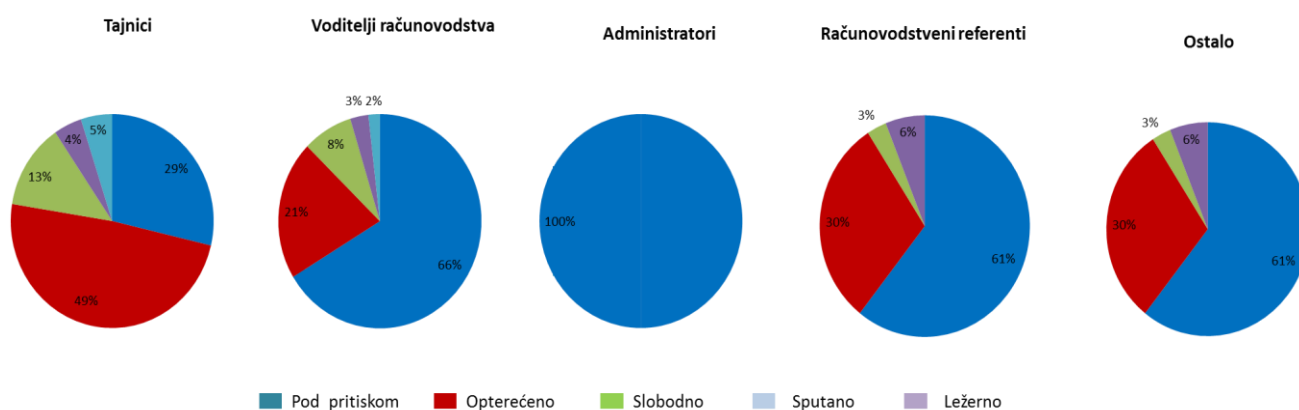

Još jedan od poražavajućih rezultata je taj da tajnici (82.24%), računovođe (88.26%), referenti (74.36%), administratori (100%) i ostalo administrativno tehničko osoblje (93.11%) u školama nemaju mogućnost zamjene ukoliko su na bolovanju već taj posao odrađuju sami kad se vrate, a prekovremeni rad im većinom nije plaćen. Zanimljivo je i da se većini nastavnog osoblja u osnovnim školama isplaćuju sredstva za prekovremeni rad. Osim toga, tajnike (77.36%), računovođe (70.47%), administratore (100%), referente (71.79%) i ostala radna mjesta (62.06%) smeta što za vrijeme nenastavnih dana nastavno osoblje ne mora dolaziti na posao. Stoga je i očekivano mišljenje sudionika istraživanja da je poslove koji proizlaze iz okvira pravilnika za osnovne i srednje škole potrebno mijenjati (*Pravilnik o djelokrugu rada tajnika te administrativno-tehničkim i pomoćnim poslovima koji se obavljaju u osnovnoj školi*)(Tablica 2).

Opterećenost poslom u osnovnoj školi

Većina zaposlenih u osnovnim školama osjeća se na poslu opterećeno ili pod pritiskom (više od 50% tajnika, računovođa, administratora, referenata i ostalih (Slika 3).

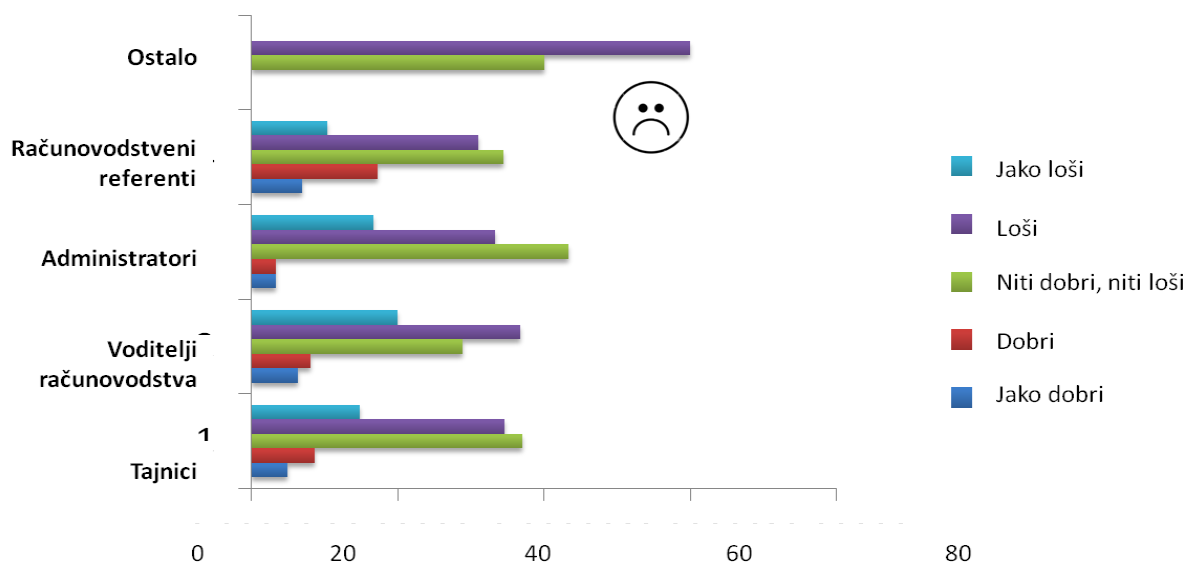
Slika 3 Prikaz opterećenosti poslom u osnovnoj školi

Osim toga, međuljudski odnosi su jako narušeni. Većina sudionika ankete odgovara da su međuljudski odnosi u kolektivu *loši* ili *niti dobri, niti loši*. Jako malo anketiranih spominje dobre ili jako dobre odnose (Slika 4). Prema rezultatima našeg istraživanja za pretpostaviti je da su izvor stresa kod administrativnih djelatnika osjećaj nepravde, prekovremeni rad, dodatni poslovi, tempo posla, malo

izgleda za napredovanje. Jedan od čimbenika stresa koji su naši ispitanici istaknuli je i onaj ekonomske prirode – (ne)zadovoljstvo koeficijentom.

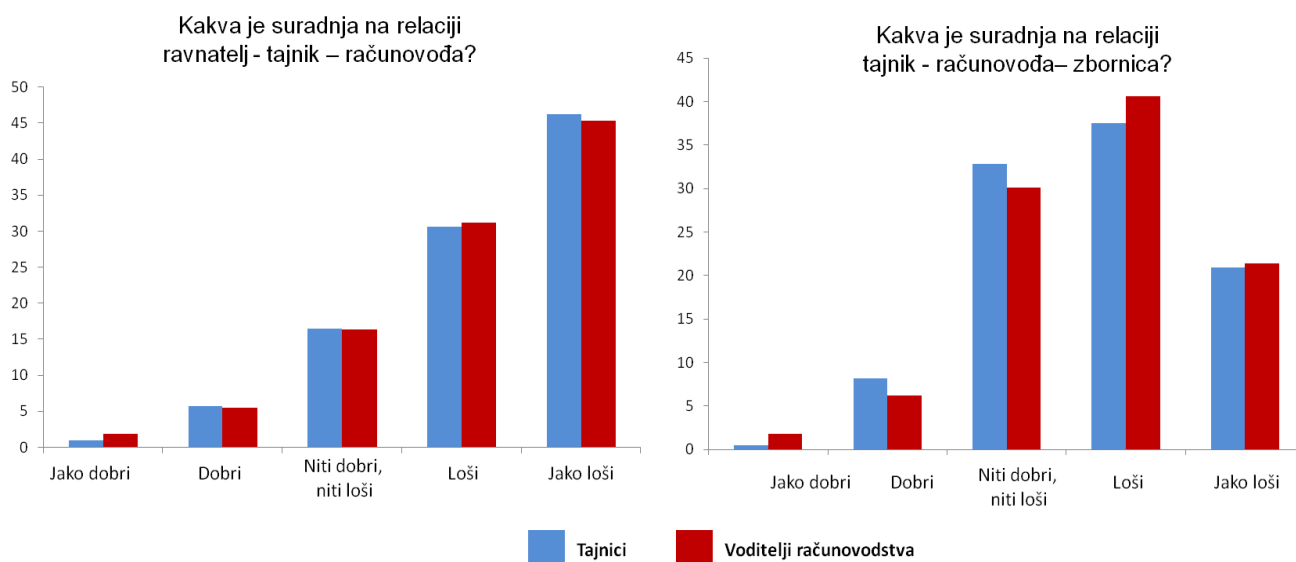
Slika 4 Prikaz procijene međuljudskih odnosa u osnovnoj školi

Odnosi među kolegama u osnovnoj školi

Nadalje, u anketi smo pitali i kakvi su odnosi na relaciji ravnatelj-tajnik-računovođa, te na relaciji tajnik-računovođa-zbornica i većina tajnika i voditelja računovodstva je odgovorila da su ti odnosi loši (31% do 41%) il jako loši (21%-46%) (Slika 5)

Slika 5 Kako su tajnici i voditelji računovodstva procijenili odnose na relacijama među kolegama u osnovnim školama

SREDNJA ŠKOLA

Ukupno 351 administrativno tehnički zaposlenik u srednjim školama sudjelovalo je u anketi. Od toga je **46.15 % tajnika, 35.61% voditelja računovodstva, 8.54% administratora, 8.26% računovodstvenih referenata i 1.42% ostalih radnih mjesta**. Prosječna dob zaposlenika u osnovnim školama je 43.24 ± 10.57 godina, a prosjeka staža je 17.86 ± 11.84 godina. Većina sudionika su osobe ženskog spola (90.96%), a manji dio muškog spola (9.03%).

Stručna sprema tajnika (84.56%) i voditelja računovodstva (66.40) u osnovnim školama je većinom visoka stručna sprema, dok je administratora (83.3%) i referenata (51.72%) većinom srednja stručna sprema (Tablica 3). Radno vrijeme većine zaposlenika je puno radno vrijeme (od 86.66 % do 100% sudionika).

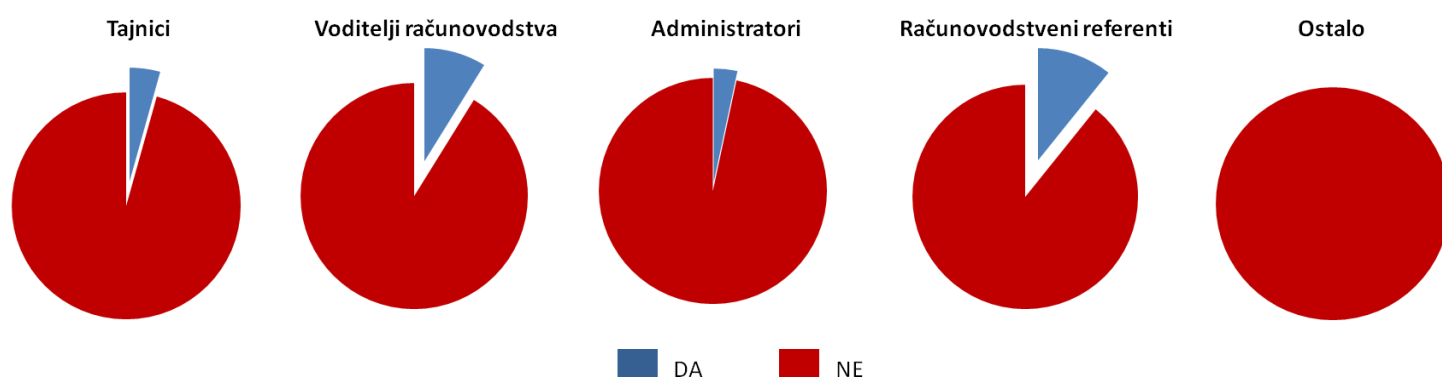
Tablica 3 Prikaz odgovora na pitanja u anketi obzirom na radno mjesto u srednjoj školi (N=351)

Srednja škola (%)		TAJNIK	VODITELJ	ADMINISTRATOR	REFERENT	OSTALO
N(351)		46.15	35.61	8.54	8.26	1.42
Stručna sprema	VSS	84.56	66.40	6.66	20.68	40.0
	VŠS	14.81	21.60	10.0	27.58	40.0
	SSS	0.61	12.0	83.3	51.72	20.0
Radno vrijeme	Puno	99.38	99.20	86.66	89.65	100
	Nepuno	0.61	0.80	13.33	10.34	0
Radite li prekovremeno?	Da	21.60	40.80	10.0	20.68	40.0
	Ne	22.83	13.60	40.0	27.58	0
	Ponekad	54.93	45.60	50.0	51.72	60.0
Je li plaćen prekovremeni rad? (Slika 6)	Da	4.32	8.80	3.33	10.34	0
	Ne	95.68	91.20	96.67	89.26	100
Ima li škola vlastita sredstva?	Da	79.62	88.80	80.0	93.10	100
	Ne	20.37	11.20	20.0	6.89	0
Postoji li način da Vam se isplati rad mimo sredstava iz COP-a?	Da	54.32	56.0	50.0	75.86	60.0
	Ne	45.67	44.0	50.0	24.13	40.0
Plaćaju li se prekovremeni sati nastavnom osoblju u Vašoj školi?	Da	95.67	96.0	96.6	100	100
	Ne	4.32	4.0	3.33	0	0

Imate li planirana novčana sredstva za odlazak na edukaciju?	Da	63.58	80.0	60.0	79.13	40.0
	Ne	36.41	20.0	40.0	20.68	60.0
Kad ste na bolovanju - imate li zamjenu ?	Da	19.75	14.4	23.33	34.48	0
	Ne	80.25	85.6	76.67	65.52	100
Imate li mogućnost koristiti godišnji odjednom?	Da	18.51	8.0	40.0	24.13	0
	Ne	81.49	92.0	60.0	75.87	100
Smeta li Vam da za vrijeme nenastavnih dana nastavno osoblje ne mora dolaziti na posao?	Da	75.92	75.2	60.0	79.31	80.0
	Ne	14.81	16.8	23.33	10.34	20.0
	Nemamo takvu sit.	1.23	2.4	13.33	3.44	0
Poslove koji proizlaze iz okvira navedenih pravilnika potrebno je mijenjati ?	Da	81.48	84.0	76.66	72.41	80.0
	Ne	10.49	10.4	20.0	20.68	20.0

Na pitanje radite li prekovremeno većina tajnika (54.93%), voditelja računovodstva (45.60%), administratora (50%), referenata (51.72%), te onih zaposlenika na ostalim radnim mjestima (60%) odgovara *ponekad*. **Osim toga, prema iskazima prekovremeni rad većini zaposlenih nije plaćen (Slika 6; od 89.26% do 100% ispitanih)**. Prema iskazima sudionika istraživanja većina škola ima vlastita sredstva, ali u većini slučajeva nema načina da im se isplati plaća za prekovremeni rad mimo sredstava iz COP-a (Tablica 2). U slučaju da su osigurana sredstva iz nekog drugog izvora (svega nekoliko škola) to je uglavnom osigurano od strane osnivača ili vlastitih sredstava.

Slika 6 Prikaz rezultata koji se odnose na pitanje *Je li Vam plaćen prekovremeni rad?*

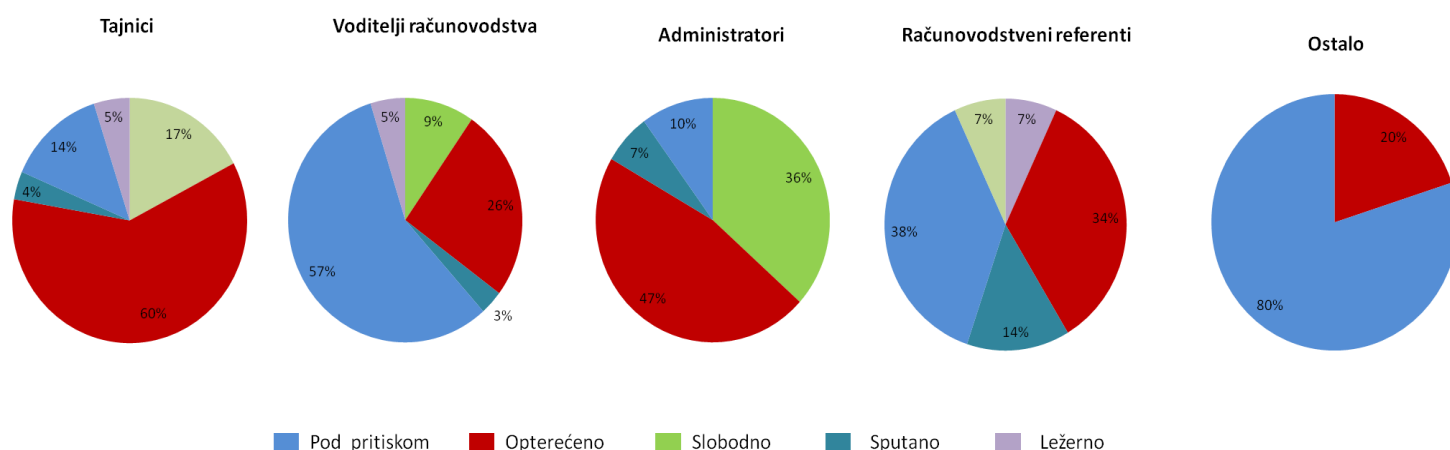
Još jedan od poražavajućih rezultata je taj da tajnici (80.25%), računovođe (85.6%), referenti (76.67%), administratori (65.52%) i ostalo administrativno tehničko osoblje (100%) u školama nemaju

moćnost zamjene ukoliko su na bolovanju već taj posao odrađuju sami kad se vrate, a prekovremeni rad im većinom nije plaćen. S druge strane, kao i u osnovnim školama tako i u srednjim većini nastavnog osoblja se isplaćuju sredstva za prekovremeni rad. Osim toga, tajnike (75.92%), računovođe (75.2%), administratore (60%), referente (79.31%) i ostala radna mjesta (80%) smeta što za vrijeme nenastavnih dana nastavno osoblje ne mora dolaziti na posao. Mišljenje sudionika istraživanja da je poslove koji proizlaze iz okvira pravilnika za osnovne i srednje škole potrebno mijenjati (od 72.41% do 81.48% smatra da je potrebno mijenjati) podudara se s mišljenjem sudionika koji rade u osnovnim školama (*Pravilnik o djelokrugu rada tajnika te administrativno-tehničkim i pomoćnim poslovima koji se obavljaju u osnovnoj školi*)(Tablica 3).

Opterećenost poslom u srednjoj školi

Većina zaposlenih u srednjim školama osjeća se na poslu opterećeno ili pod pritiskom (više od 50% tajnika, računovođa, administratora, referenata i ostalih (Slika 7).

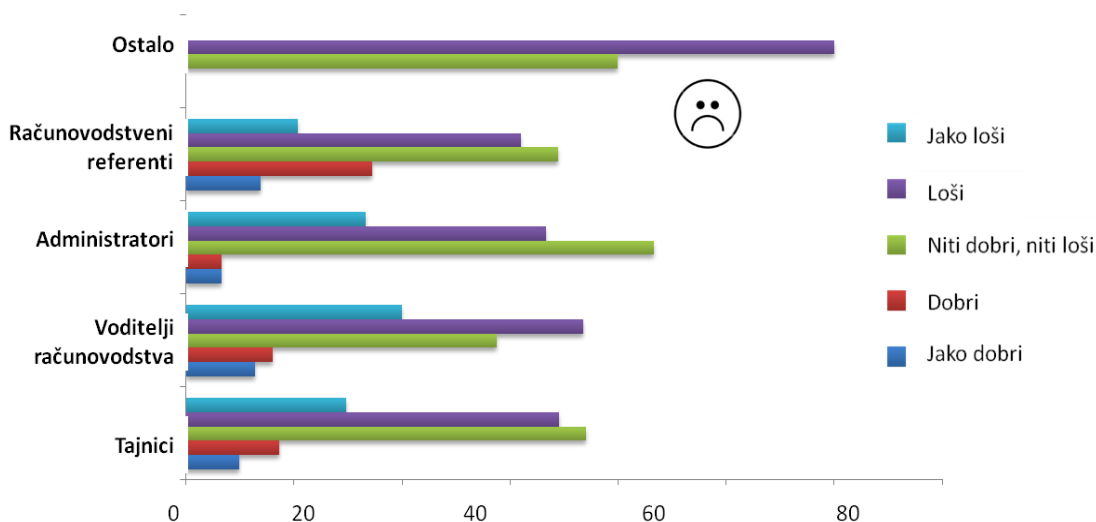
Slika 7 Prikaz opterećenosti poslom u srednjoj školi

Međuljudski odnosi u srednjoj školi su također jako narušeni. Većina sudionika ankete odgovara da su međuljudski odnosi u kolektivu *loši* (31% do 60%) ili *niti dobri, niti loši* (28% do 43%). Jako malo anketiranih spominje dobre ili jako dobre odnose (Slika 8).

Izvor stresa je kao i kod djelatnika osnovne škole osjećaj nepravde, prekovremeni rad, dodatni poslovi, tempo posla, malo izgleda za napredovanje, ali i nezadovoljstvo koeficijentom.

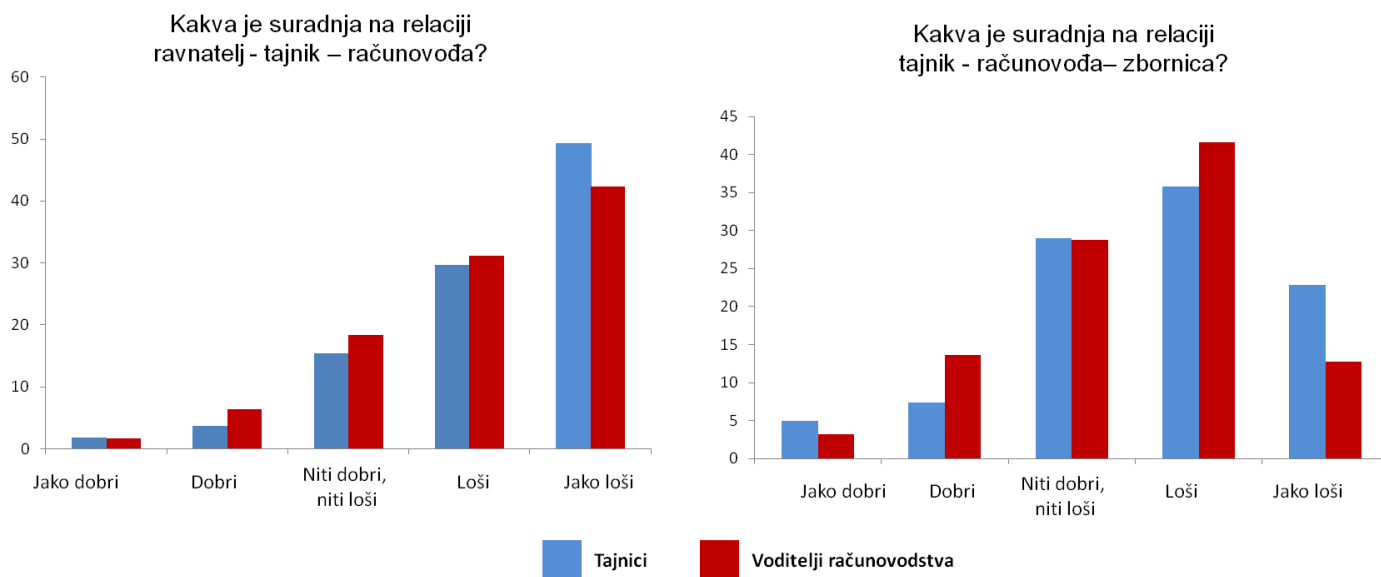
Slika 8 Prikaz procijene međuljudskih odnosa u srednjoj školi

Odnosi među kolegama u srednjoj školi

U anketi smo pitali i kakvi su odnosi na relaciji ravnatelj-tajnik-računovođa, te na relaciji tajnik-računovođa-zbornica i većina tajnika i voditelja računovodstva je odgovorila da su ti odnosi loši (13%-49%) il jako loši (30% do 42%) (Slika 9).

Slika 9 Kako su tajnici i voditelji računovodstva procijenili odnose na relacijama među kolegama u srednjim školama

UČENIČKI DOM

Ukupno 19 administrativno tehnički zaposlenik u učeničkim domovima sudjelovalo je u anketi. Od toga je **42.2 % tajnika, 21.2% voditelja računovodstva, 0% administratora, 5.2% računovodstvenih referenata i 32.0% ostalih radnih mjesta**. Prosječna dob zaposlenika u osnovnim školama je 45.38 ± 10.39 godina, a prosjeka staža je 19.15 ± 11.26 godina. Svi sudionici su osobe ženskog spola (100%).

Stručna sprema tajnika (87.5%), voditelja računovodstva (75%) i ostalih (66.6%) u učeničkim domovima je većinom visoka stručna sprema, dok je referenata (100%) srednja stručna sprema (Tablica 4). Radno vrijeme svih zaposlenika je puno radno vrijeme (100% sudionika koji rade u učeničkim domovima).

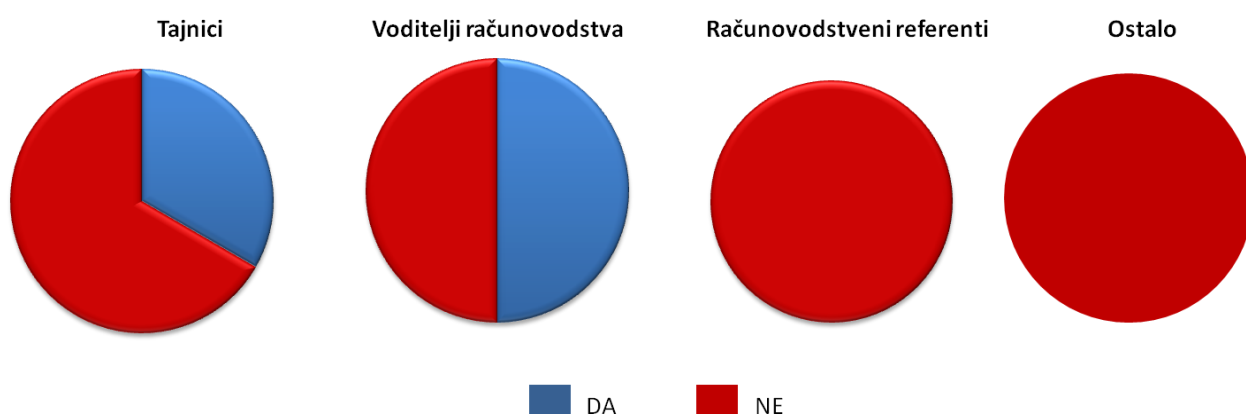
Tablica 4 Prikaz odgovora na pitanja u anketi obzirom na radno mjesto u učeničkom domu (N=19)

Učenički dom (%)		TAJNIK	VODITELJ	REFERENT	OSTALO
N(19)		46.15	35.61	8.26	1.42
Stručna sprema	VSS	87.5	75.0	0	66.6
	VŠS	12.5	25.0	0	33.3
	SSS	0	0	100	0
Radno vrijeme	Puno	100	100	100	100
	Nepuno	0	0	0	0
Radite li prekovremeno?	Da	33.3	0	0	50
	Ne	33.3	0	50	25
	Ponekad	33.3	100	50	25
Je li plaćen prekovremeni rad? (Slika 6)	Da	33.3	50	100	0
	Ne	66.6	50	0	100
Ima li škola vlastita sredstva?	Da	87.5	75	100	83.4
	Ne	12.5	25	0	16.6
Postoji li način da Vam se isplati rad mimo sredstava iz COP-a?	Da	50	50	0	16.6
	Ne	50	50	100	83.4
Plaćaju li se prekovremeni sati nastavnom osoblju u Vašoj školi?	Da	50	50	0	16.6
	Ne	50	50	100	83.4

Imate li planirana novčana sredstva za odlazak na edukaciju?	Da	87.5	100	100	83.4
	Ne	12.5	0	0	16.6
Kad ste na bolovanju - imate li zamjenu ?	Da	12.5	0	0	33.3
	Ne	87.5	100	100	66.6
Imate li mogućnost koristiti godišnji odjednom?	Da	25	0	0	33.3
	Ne	75	100	100	66.6
Smeta li Vam da za vrijeme nenastavnih dana nastavno osoblje ne mora dolaziti na posao?	Da	100	100	100	100
	Ne	0	0	0	0
	Nemamo takvu sit.	0	0	0	0
Poslove koji proizlaze iz okvira navedenih pravilnika potrebno je mijenjati ?	Da	100	100	100	50
	Ne	0	0	0	50

Na pitanje radite li prekovremeno većina tajnika (33.3%), voditelja računovodstva (50%), referenata (100%), te onih zaposlenika na ostalim radnim mjestima (25%) odgovara *ponekad*. **Osim toga, prema iskazima prekovremeni rad većini zaposlenih nije plaćen (Slika 10; od 50% do 100% ispitanih).** Prema iskazima sudionika istraživanja većina učeničkih domova ima vlastita sredstva, ali u većini slučajeva nema načina da im se isplati plaća za prekovremeni rad mimo sredstava iz COP-a (Tablica 4).

Slika 10 Prikaz rezultata koji se odnose na pitanje *Je li Vam plaćen prekovremeni rad?*

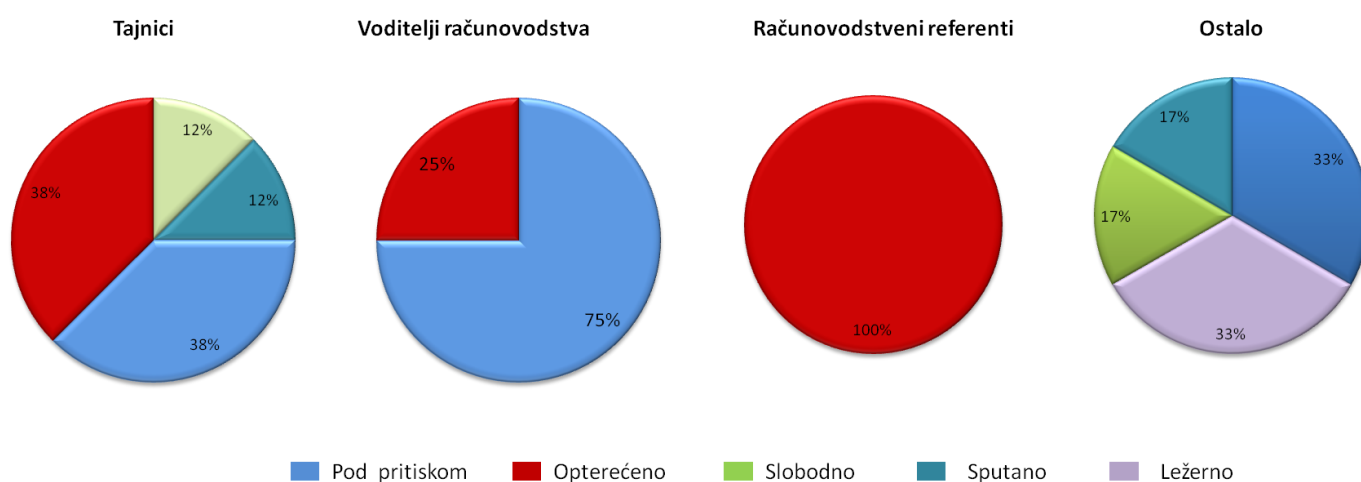
Nadalje, tajnici (87.5%), računovođe (100%), referenti (100%), i ostalo administrativno tehničko osoblje (66.6%) u učeničkim domovima nemaju mogućnost zamjene ukoliko su na bolovanju već taj

posao odrađuju sami kad se vrate, a prekovremeni rad im većinom nije plaćen. Osim toga, sve tajnike (100%), računovođe (100%), referente (100%) i ostala radna mjesta (100%) smeta što za vrijeme nenastavnih dana nastavno osoblje ne mora dolaziti na posao. Mišljenje sudionika istraživanja koji rade u učeničkim domovima da je poslove koji proizlaze iz okvira pravilnika za osnovne i srednje škole potrebno mijenjati (od 50% do 100% smatra da je potrebno mijenjati) podudara se s mišljenjem sudionika koji rade u osnovnim školama i srednjim školama (*Pravilnik o djelokrugu rada tajnika te administrativno-tehničkim i pomoćnim poslovima koji se obavljaju u osnovnoj školi*)(Tablica 4).

Opterećenost poslom u učeničkom domu

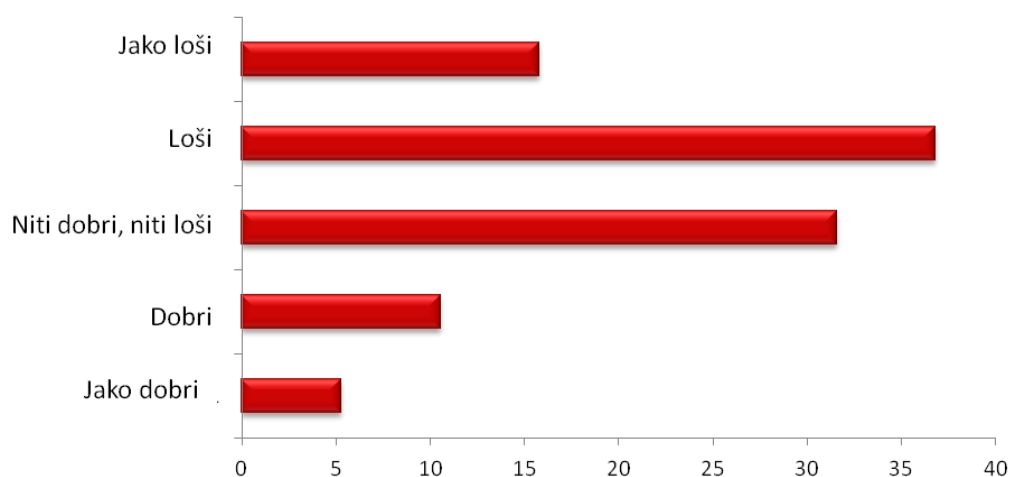
Većina zaposlenih u učeničkim domovima osjeća se na poslu opterećeno ili pod pritiskom (Slika 11). Rezultati su u skladu s rezultatima dobivenim u srednjim i osnovnim školama.

Slika 11 Prikaz opterećenosti poslom zaposlenih u učeničkim domovima

Međuljudski odnosi u učeničkim domovima su također jako narušeni. Većina sudionika ankete odgovara da su međuljudski odnosi u kolektivu *loši* ili *niti dobri, niti loši* (30% do 36%) (Slika 12).

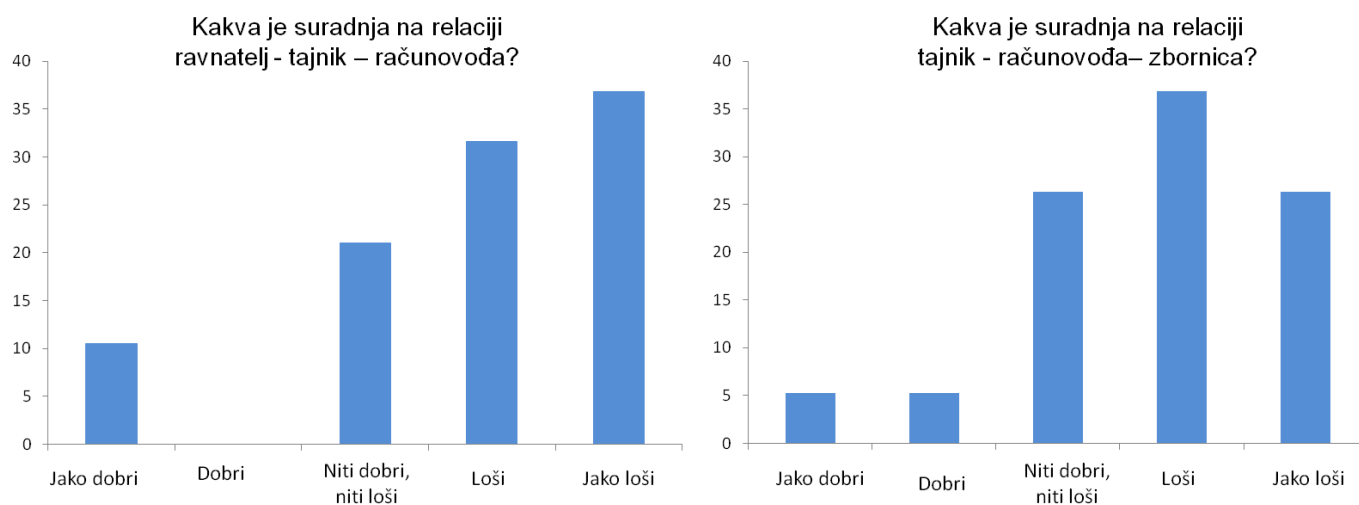
Slika 12 Prikaz procijene međuljudskih odnosa u srednjoj školi

Odnosi među kolegama u učeničkom domu

U anketi smo pitali i kakvi su odnosi na relaciji ravnatelj-tajnik-računovođa, te na relaciji tajnik-računovođa-zbornica i djelatnika učeničkih domova je odgovorila da su ti odnosi loši (Slika 13).

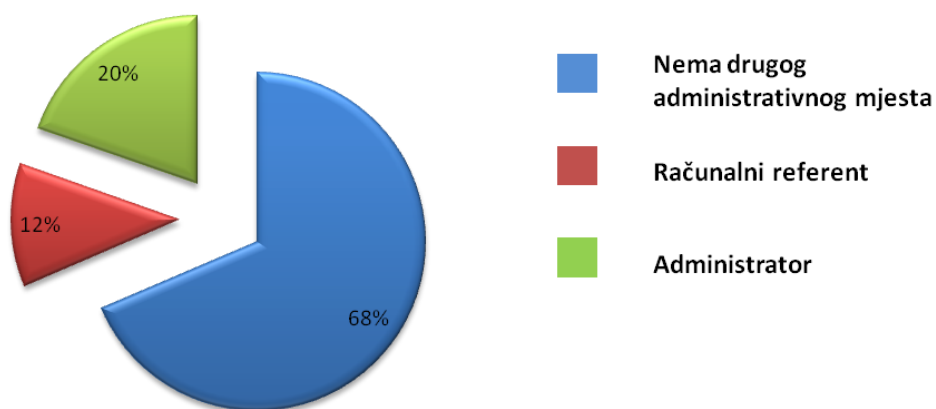
Slika 13 Kako su djelatnici učeničkih domova procijenili odnose na relacijama među kolegama

DODATNI POSLOVI

Zaposlenike osnovnih i srednjih škola, te učeničkih domova pitali smo koja administrativna radna mjesta postoje u njihovim školama. Većina je odgovorila da nema drugih radnih mjesta osim tajnika i računovođa (68%), zatim njih 20% odgovara da imaju administratore, njih 12% računalne referente (Slika 14).

Slika 14 Odgovor na pitanje *Koja administrativna radna mjesta postoje u Vašoj školi osim tajnika i računovođa?* (N=1125)

Nadalje, zaposleni smatraju da bi u njihovoj školi trebali biti zaposleni administratori (41.7%), računovodstveni referenti (35.6%), dok 25.4% smatra da ne treba neko drugo radno mjesto. Ostatak (3.8%) ispitanih navodi primjere radnih mjesta kao što su arhivar, osoba zadužena za marende, osoba zadužena za narudžbe, komercijalist za nabavu i slično.

Kada smo sudionike ankete pitali koje poslove rade, a da nisu plaćeni za njega većina zaposlenih u osnovnim školama (preko 50%) izjavila je rad na tužbama, zatim poslove za potrebe projekata u okviru škole i EU projekata, digitalizaciju poslovanja, poslove administratora, poslove službenika za zaštitu podataka, rad na poslovima za potreba osnivača i informiranje (sivo u Tablici 5). Nadalje, u

srednjim školama to su dodatni poslovi rada na tužbama, poslove za potrebe projekata u okviru škole i EU projekata, digitalizaciju poslovanja, rad na poslovima za potreba osnivača i informiranje. Za učeničke domove to su poslovi rad na tužbama, zatim poslove za potrebe projekata u okviru škole, digitalizaciju poslovanja, poslove administratora, poslove računovodstvenog referenta i rad na poslovima za potreba osnivača (Tablica 5).

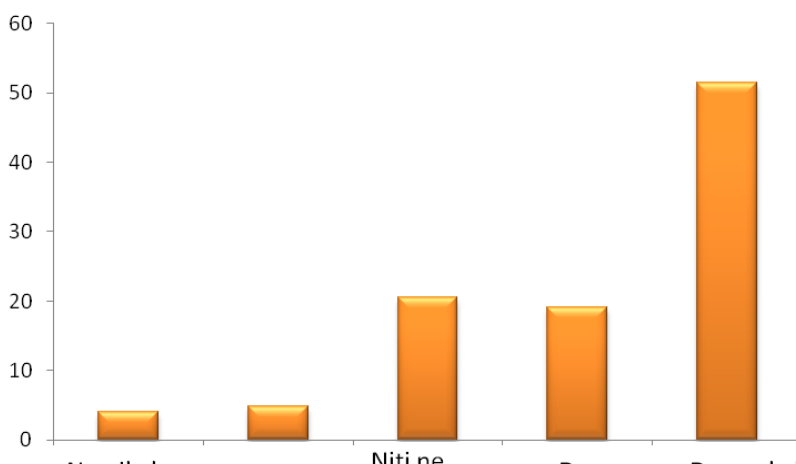
Tablica 5 Popis poslova koje administrativno tehničko osoblje radi, a da nije plaćeno za njega

	Osnovna škola	Srednja škola	Učenički dom
Rad na tužbama	76.0%	79.2%	84.2%
Poslovi za potrebe projekata u okviru škole	71.2%	69.2%	57.8%
Digitalizacija poslovanja	56.8%	56.4%	84.2%
Poslove administratora	67.2%	44.1%	57.8%
Službenik za zaštitu osobnih podataka	55.8%	0%	42.1%
Osoba za dostojanstvo	13.9%	12.5%	31.5%
Poslove računovodstvenog referenta	41.6%	34.7%	57.8%
Povjerenik za zaštitu na radu	16.2%	9.6%	5.2%
EU projekti	61.6%	54.1%	36.8%
Osoba za vođenje arhive	1.9%	2.3%	15.8%
Rad na javnoj nabavi	3.1%	2.3%	26.3%
Rad na poslovima za potrebe osnivača	75.2%	66.4%	73.6%
Rad na poslovima za potrebe grada	47.9%	28.5%	15.7%
Osoba za informiranje	54.7%	50.7%	47.3%

Manji postotak (0.1-0.2%) cijelog uzorka (N=1125) navodi da se bavi i održavanjem računalnog sustava, vođenjem marendi, portir i sl.

Nakon svega navedenog ne čude ni sljedeći rezultati, odnosno da se preko 70% zaposlenih osjeća degradirano u sustavu u kojem radi (odgovori *da* i *da, svakako*) (Slika 15).

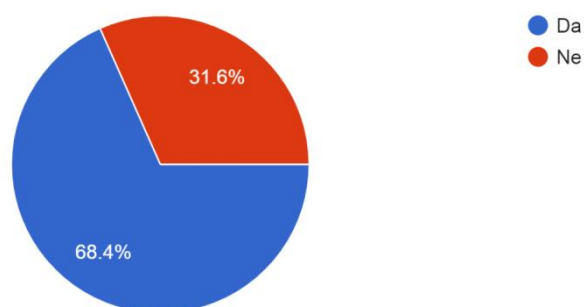
Slika 15 Odgovor na pitanje *Osjećate li se degradirano u sustavu u kojem radite?* (N=1125)

EDUKACIJA I PODRŠKA RADU UTIRUŠ-a

Većina sudionika istraživanja (68.4%) ima planirana sredstva za edukaciju (Slika 16). U osnovnim školama planirana novčana sredstva za odlazak na edukaciju ima 62.18% tajnika, 74.28% voditelja računovodstva, 75% administratora, 71.79% referenata i 51.72% ostalih. U srednjim školama planirana sredstva ima 63.58% tajnika, 80% voditelja računovodstva, 60% administratora, 79.13% referenata i 40% ostalih (Tablica 6).

Slika 16 Prikaz odgovora na pitanje *Imate li novčana sredstva za odlazak na edukaciju?* (N=1125)

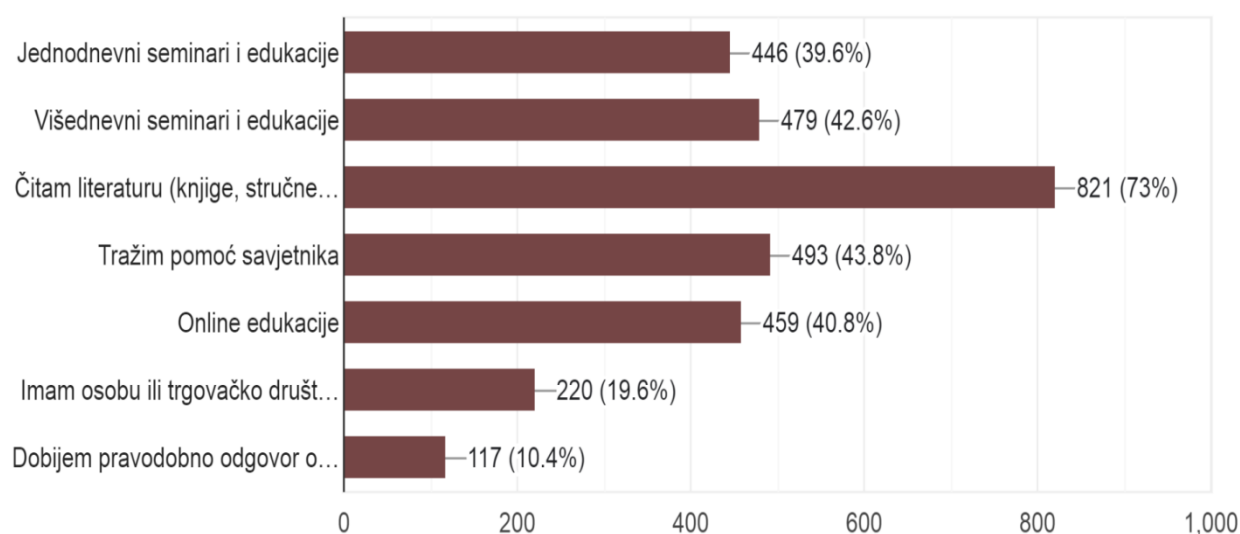

Tablica 6 Prikaz odgovora na pitanje *Imate li planirana novčana sredstva za odlazak na edukaciju?*

			TAJNIK	VODITELJ	ADMINISTRATOR	REFERENT	OSTALO
Imate li planirana novčana sredstva za odlazak na edukaciju?	Osnovna škola	Da	62.18	74.28	75.0	71.79	51.72
		Ne	37.81	25.17	25.0	28.20	48.27
	Srednja škola	Da	63.58	80.0	60.0	79.13	40.0
		Ne	36.41	20.0	40.0	20.68	60.0
	Učenički dom	Da	100	100	-	100	83.4
		Ne	0	0	-	0	16.6

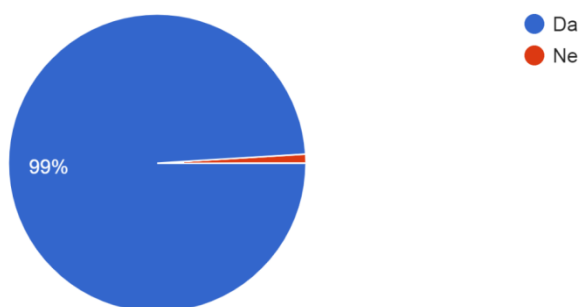
Ipak, većina sudionika istraživanja u osnovnim školama i srednjim školama, te učeničkim domovima se najčešće educira na način da čitaju literaturu (73%), traže pomoć savjetnika (43.8%) ili odlaze na višednevne ili jednodnevne seminare (42.6%) (Slika 10).

Slika 17 Prikaz načina na koji se educira administrativno-tehničko osoblje u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima (N=1125)

Zadovoljstvo nam je prikazati i rezultate odgovora na pitanje *Podržavate li rad UTIRUŠ-a* na kojem 99% sudionika odgovara na pitanje da podržava (Slika 18).

Slika 18 Podržavate li rad UTIRUŠ-a ? (N=1125)

DODATAK ANKETI

Sudionicima ankete objasnili smo da je predstavnik UTIRUŠ-a u radnoj skupini za izradu novog *Zakona o odgoju i obrazovanju*, te ih pitali da nam u otvorenom odgovoru napišu što misle da bi još mogao UTIRUŠ napraviti za njihova radna mjesta. Osim toga, odnosi unutar kolektiva u osnovnim, srednjim školama i učeničkim domovima su jako narušeni pa smo sudionike pitali da napišu što je po njihovu mišljenju razlog tome. Većina anketiranih je imala komentar pa preko 1000 odgovora donosimo u dodatku ovoj anketi:

- ***Što mislite da bi još mogao UTIRUŠ napraviti za naša radna mjesta?***
- ***Zašto su međuljudski odnosi unutar kolektiva loši?***

ZAKLJUČAK

Ovo analizom utvrdili smo da većinu odgovora vezanu za opterećenost poslom, prekovremeni rad, problemi s bolovanjima, godišnjim odmorom, nezadovoljstvo koeficijentom i druge čimbenike možemo staviti u izravnu vezu sa stresom na poslu. Postoje rješenja ali se ona vežu uz više organizacijske strukture koje bi trebale rezultate ovako opsežne ankete i individualne odgovore radnika uzeti u obzir i ukloniti osnovne izvore stresa.

Ono što bi trebalo primijeniti je prvenstveno uskladiti radno opterećenje administrativnog osoblja s radnikovim sposobnostima, jasno definirati njihove uloge i odgovornosti, omogućavanje sudjelovanja u donošenju odluka koje su vezane za posao, jasno definirati mogućnosti napredovanja na poslu, organizacija radnog vremena i plaće koja je kompatibilna s prekovremenim zahtjevima i obvezama¹.

¹ Leka, S., Griffiths, A., Cox, T. (2003). Work organisation and stress: systematic problem approaches for employers, managers and trade union representatives, WHO, Geneva.